

Hom pot discutir la coherència, l'oportunitat o fins i tot la necessitat de certs espectacles que el Grec d'enguany ens ha ofert, però el que és indiscutible és la qualitat i fins la gosadia de certs espectacles proposats, que han fet xalar d'allò més els públics més diversos.

Poder gaudir del Grec és una experiència única en aquest país, una estada al juliol a Madrid ha estat del tot confirmadora d'aquest fet, i demostra l'esperit capdavanter de l'Institut de Cultura de Barcelona i de la direcció mateixa del Grec (138 espectacles) en l'àmbit estatal.

Els espectacles han abastat diferents gèneres (teatre, dansa i música), diferents gustos, diferents públics, però gairebé sempre han estat decisions intel·ligents, plenes de gust i de qualitat. La nit del Grec (i after-Grec, quina bona idea!), ocupada a l'estiu de cercles intel·lectuals, famosos, tribus selectes i quiris ha estat tota una delícia.

La conclusió decebedora és que mentre a Barcelona es té la impressió que a l'estiu la gent de Cultura treballa més que mai, aquí, a Sabadell, els funcionaris de Cultura fan festa i obliguen a tothom a no fer res, són incapaços de ser una mica creatius, continuen amb els banys en remull i el jazz (jazz?) i no tenen res de bo a aportar després de tants anys (només cal veure el programa de la Festa Major d'enguany, una vegada més). I no s'hi val a dir que Barcelona s'ho menja tot, etc., etc., Falten ganes de convertir aquesta ciutat en alguna cosa més que un succedani de no res. Per una vegada seria bo que aprenguessin a imitar també les coses interessants i creatives que es fan a Barcelona durant l'estiu. Defugint la crònica puntual proposo resseguir els tres espectacles que, amb el "Zum-zuma" de Gelabert, van destacar especialment i, a més, estrenaran temporada de tardor, amb el Lorca que acaba de passar per la ciutat.

Va de Grec

DAVID SERRANO I BLANQUER

**"Así que pasen cinco años",
Federico García Lorca
(direcció: Joan Ollé)**

Bullangues injustificades de complexitats inexistents. Intents per reivindicar ara un personatge des de posicions inimaginades: cal recórrer a visites a Cadaqués per justificar inexplicablement preteses catalanitats. Mentre aquí ens omplim de paraules vagues, al Reina Sofía de Madrid presenten l'esplèndida exposició fotogràfica i documental: "F. García Lorca: 1898-1936".

Lorca parla a l'obra de temes universals, del temps com a element destructor, *tempus irreparabile fugit* (el temps s'escola inexorablement), de la por a assumir aquest procés anihilador i de la impossibilitat, per tant, d'aprofitar l'instant (el *carpe diem*) i de recollir els fruits de la vida (un altre tòpic: *collige virgo rosas*). El joc constant del personatge-veu-de-la-consciència amb l'ús dels verbs en temps inversemblants, més enllà d'apostar pel somriure, intentar destruir la idea de linealitat temporal.

Arquillué (altra vegada brillant després d'*Àngels a Amèrica* i *La Gavina*), intenta superar inútilment les seves pors a acceptar el pas destructor de la vida, representat per la manca de compromís amorós, primer, i per la no correspondència lògica, posterior.

Què té tot això de tan difícil? Sota una patina suggerent i intel·ligent que aprofita recursos tan propis del simbolisme com del surrealisme, Lorca ens retorna a les imatges dels seus poemes, repetint símbols com els de la mort d'un infant, explicació necessària de la pèrdua d'innocència que significa la no acceptació del món adult, en paral·lel a la mort d'un infant que és fill, fill que representa també

la frustració del personatge patètic de la mare convertida en esperpent al costat de la visió blanca i irònica del pallasso tradicional. Tot això hi és també a *Poeta en Nueva York* ("El niño Stanton" o "La niñez seca") i, per tant, no fa sinó reblar els seus símbols obsessius. Aprofitaments autobiogràfics, suggeriments d'acceptació de l'homosexualitat, conformen un corpus extern que embolcalla la sinceritat de la proposta simple; cal deixar-se seduir per la paraula, que és poesia, més enllà de discutir la dificultat de determinades metàfores. El despullament del llenguatge afavoreix la recerca

de l'essència, i permet l'element indispensable del suggeriment i, per tant, doncs, afavoreix la reflexió intel·ligent.

Decisió ferma, la d'Ollé; amb posta en escena senzillament cop-sada i amb una direcció, al meu parer, impressionant per transmetre el caràcter d'uns personatges que es presenten sòlids i fermes a partir de petits fragments del mirall trencat de l'existència. Laia Marull sorprèn amb un monòleg central encertat sota vels vaporosos d'aparició gens complaent.

Afro-Cuban All Stars Històries musicals

Posats a l'actualitat pel lamentable incident nord-americà que no els deixava mostrar la seva extraordinària música al Midem de Miami, confonent interessos polítics amb la vertadera i autèntica cultura, musical i vivencial en aquest cas, es tracta d'una proposta col·lectiva, en forma de disc, amb el títol de *Cuba le gusta*, i que es presenta com un intent d'homenatjar els noms llegendaris de l'època daurada, autèntics mites reunits sobre un escenari que es veia dolçament amarat per la simpatia i la compenetració amb un públic fidel des de l'inici, ple de cares de reconeixement i de nova admiració. Tot plegat gràcies a la iniciativa d'un pletòric Juan de Marcos González, ànima i portaveu d'un grup de músics increïble que esperem que durant la temporada es prodiguin per la nostra terra i així puguin ser més els que gaudeixin i s'emocionin amb els ritmes i la qualitat d'homes com Guillermo González "Rubalcaba", un dels afectats pel tema esmentat als EUA, autèntic prodigi del piano amb la seva aparença tranquil·la i el seu barret blanc impecable que contrasta amb la seva pell fosca i el seu vestit de quadres clars. Veus com les d'Ibrahim Ferrer o Manuel "Puntillita" Licea impregnaven els ritmes càlids a través de veus greus, potents i melodioses, plenes encara de l'esperit afro-cubà més recòndit, marcat superbament des del baix per Cachaíto López Vergara.

Caldria destacar-ne molts altres, des de la trompeta fins als bongos o a la resta de veus, però el cert és que la combinació assolida per De Marcos, membre des dels setanta del grup sonero Sierra Maestra, aconsegueix de fer oblidar la crisi

de la música de ball cubana en què es troba immersa des de ja fa temps. Cal aprofitar l'oferta del Poble Espanyol per no perdre oportunitats úniques com l'oferta per Posto Nove i el Grec.

**The New Tango Pasión
(100 años de Tango)
Música, dansa,
espectacle teatral**

L'espectacle, versió renovada del presentat al Tívoli el curs passat, està compost per una progressió de tangos que van des de les primeres milongas de la dècada de 1880 fins als tangos més moderns de Piazzola. Tot plegat recull la idea del productor Mel Howard inspirada en uns quadres de Ricardo Campani. Finalment, la coreografia d'Héctor Zaraspe i l'increïble compositor, bandoneó i líder del grup Sexteto Mayor José Libertella han fet la resta.

Així, des del cafetí dels "porteños", set parelles de ball impecables ens ajuden a entendre, en la primer part de l'espectacle, l'evolució d'una manera de ballar i diria que d'entendre la vida, alhora que es va desgranant també la vida de Buenos Aires, sempre des de la nocturnitat dels seus diferents referents socials i temporals.

A partir d'aquí resulta fàcil deixar-se endur per la sensualitat dels moviments, de les cadències, dels colors escollits dintre d'un marc on sempre

hi ha present, com a referent ineludible, la seducció, la realitzable i la fracassada, l'encontre entre la figura-personatge masculina i la femenina, un duel de moviments i un intercanvi d'informacions codificades en base a mirades, tics i jocs diversos, que s'accentuen i es violenten quan hi ha més d'un mascle en qüestió. Així, els duels masculins són vigorosos, masculistes i amb classe, sobretot la dels dos protagonistes: Corvalán i Russo, alts, fermes, amb gust i aquell bigoti etern.

Per tant, més enllà de gaudir de la classe, la passió i la tècnica definitiva de cada un d'ells, el que hi ha és una manera d'entendre la vida des de l'apassionament, on la mort n'és una conseqüència implícita, tant des de qui executa el ball com des de qui el crea (el duet Libertella-Stazo és incommensurable, com el piano, Palermo) o qui hi posa la veu (Nora i Mazzei).